

Sebastian Piskorski, Przemysław Kryściak

NOWE STANOWISKO *DENDROSTILBELLA SMARAGDINA* SEIFERT W POLSCE

The new locality of *Dendrostilbella smaragdina* Seifert in Poland

Dendrostilbella smaragdina (Alb. & Schwein.) Seifert należy do grzybów workowych Ascomycota z klasy Leotiomycetes, z rzędu Leotiales i rodziny Tympanidaceae (Index Fungorum 2021). Gatunek ten opisany został w 1805 roku przez Albertiniego i Schweinitza z okolic miasta Niska (Górne Łużyce, Niemcy) jako *Stilbum smaragdinum* (Albertini i Schweinitz 1805). W roku 2000, po odkryciu stadium rozmnażania płciowego (teleomorfy), przeniesiony został przez Seiferta do rodzaju *Dendrostilbella* Höhn. (Okada et al. 2000). Gatunki z tego rodzaju to grzyby zaliczane do nieformalnej grupy hyphomycetes, tworzące struktury pobocznej formy owocnikowania (anamorficznej) w postaci synnemy. Stanowią one stadia rozmnażania bezpłciowego grzybów z rodzaju *Claussenomyces* Kirschst. (Mitchell i Quijada 2020).

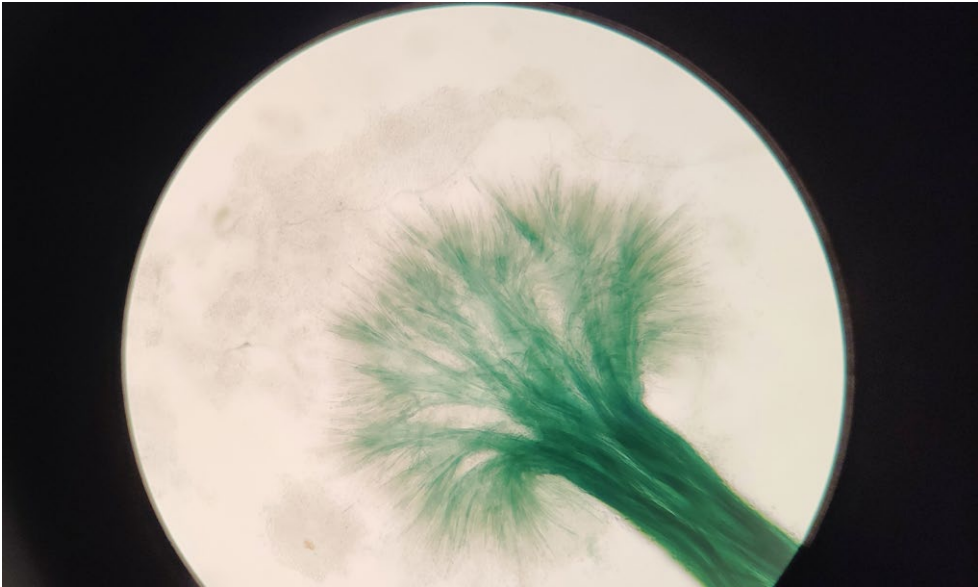
Według Global Biodiversity Information Facility na całym świecie podano 76 stanowisk *Dendrostilbella smaragdina*. Jest to takson szeroko rozpowszechniony, występuje w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Danii, Szwecji, Norwegii, Szwajcarii, Niemczech, Belgii i Japonii (GBIF 2021). W Polsce pierwsze stanowisko *D. smaragdina* zostało podane w Rejestrze grzybów chronionych i zagrożonych (GREJ) w 2020 roku na drewnie *Quercus* sp. (Kołodziejczyk 2020). W naszym kraju poza *D. smaragdina* występują jeszcze dwa gatunki z tego rodzaju: *D. byssina* (Persoon) Höhnel i *D. prasinula* Höhnel. Pierwsza znana jest z różnych substratów: gleby, resztek roślinnych i owocników grzybów makroskopowych, druga znana jest wyłącznie z drewna *Fagus sylvatica* (Mułenko et al. 2008). Główną i widoczną gołym okiem cechą różniącą te dwa gatunki od opisanego taksonu jest kolor koremium, jedynie u *D. smaragdina* pęczek trzonek konidialnych posiada intensywny szmaragdowy kolor.

Nowe stanowisko w Polsce anamorfy *Dendrostilbella smaragdina* zostało znalezione 15 listopada 2021 roku (leg. Przemysław Kryściak, det. Sebastian Piskorski) na terenie Lasu Łągiennickiego w Łodzi (woj. łódzkie, powiat Łódź, gmina M. Łódź), ATPOL DD-66. Kruche i nie przekraczające wysokości 2 milimetrów pęczki konidioforów (synnema) wyrastały na drewnie *Picea abies* (fot. 1). Zajmowały powierzchnię 10 centymetrów kwadratowych na powalonym pniu drzewa. Koremium zbudowane było z mocno splecionych strzępek tworzących trzonek i rozgałęziających się konidioforów na jego szczycie (fot. 2). Masa konidiów śluzowata, jednobarwna, szmaragdowa. Zarodniki konidialne gładkie, elipsoidalne do cylindrycznych $2-3 \times 1,5-3 \mu\text{m}$. Zebrane okazy zostały zachowane w prywatnym fungarium autora (SPF).

Dla znalezionej formy proponujemy polską nazwę drzewoszytynka szmaragdowa. Nazwa ta, tłumaczona z języka łacińskiego, oddaje cechy mikroskopowe *D. smaragdina*, takie jak drzewkowate rozgałęzienia konidioforów i sztywny splot strzępek budujących koremium.

Fot. 1. Konidiomy *D. smaragdina* (fot. P. Kryściak).
Photo 1. Conidiomas *D. smaragdina* (photo by P. Kryściak).

Fot. 2. Drzewkowato rozgałęzające się konidiofory (fot. S. Piskorski).
Photo 2. The "dendroid" branching of the conidiophores (photo by S. Piskorski).

LITERATURA

- ALBERTINI J.B., SCHWEINITZ L.D. 1805. Conspectus fungorum in Lusatae Superioris agro Niskien-si crescentium, e methodo Persooniana. Dostęp 01.03.2022. [<https://www.biodiversitylibrary.org/item/21717#page/7/mode/1up>].
- Global Biodiversity Information Facility 2021. Dostęp 17.12.2021. [<https://www.gbif.org/species/2581707>].
- Index Fungorum 2021. Dostęp 21.11.2021. [<http://www.indexfungorum.org>].
- KOŁODZIEJCZYK K. 2020. *Dendrostilbella smaragdina*. ID: 338659. In: SNOWARSKI M. Atlas grzybów Polski. Rejestr gatunków grzybów chronionych i zagrożonych. Dostęp 15.01.2022. [<http://www.grzyby.pl/rejestr-grzybow-chronionych-i-zagrozonych.htm>].
- MITCHELL J.K., QUIJADA L. 2020. Proposal to conserve the name *Dendrostilbella prasinula* against *Stilbum viridipes*, *Belonidium viridiatrum*, and *B. clarkei* (Ascomycota). TAXON 69, 5: 1103-1104.
- MUŁENKO W., MAJEWSKI T., RUSZKIEWICZ-MICHALSKA M. (Eds). 2008. A Preliminary Checklist of Micromycetes in Poland. In: MIREK Z. (Ed.). Biodiversity of Poland, 9. W. Szafer Institute of Botany, PAN, Kraków.
- OKADA G., JACOBS K., KIRISITS T., LOUIS-SEIZE G.W., SEIFERT K.A., SUGITA T., TAKEMATSU A., WINGFIELD M.J. 2000. Epitypification of *Graphium penicillioides* Corda, with comments on the phylogeny and taxonomy of graphium-like synnematous fungi. Stud. Mycol. 45:169-188.

Summary

The paper presents new locality of *Dendrostilbella smaragdina* Seifert found in the city of Łódź (central Poland). It is the second locality of *D. smaragdina* in Poland. Groups of anamorphic fruiting bodies grew on the dead spruce wood. Further research on the distribution of fungi of this genus in Poland is recommended.

Adresy autorów:

Sebastian Piskorski
ul. Górna 53/55 m 47
91-080 Łódź
e-mail: s.piskorski.pkwl@gmail.com

Przemysław Kryściak
Naturalnie – fotografia przyrodnicza
ul. Pogodna 9
95-100 Dąbrówka Strumiany
e-mail: czem.lodz@gmail.com